

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 - Μαρούσι
Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr
E-mail: press@minedu.gov.gr

Δελτίο Τύπου

28/02/2011

Ομιλία της Υπουργού Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, Άννας Διαμαντοπούλου, στην ημερίδα ενημέρωσης και διαλόγου του Υπουργείου Παιδείας με τους Δημάρχους της χώρας

Κυρίες και κύριοι Δήμαρχοι, κύριοι εκπρόσωποι των δημοτικών αρχών, κύριοι Περιφερειάρχες και εκπρόσωποι των Περιφερειάρχων, κύριοι Περιφερειακοί Διευθυντές της εκπαίδευσης, κύριοι Διευθυντές της εκπαίδευσης, κυρίες και κύριοι, ευχαριστούμε πολύ για τη συμμετοχή σας στη σημερινή συνάντηση.

Η σημερινή συνάντηση θα έλεγα ότι έχει τον χαρακτήρα συνάντησης εργασίας. Θέλω να συγχαρώ όλους τους νέους Περιφερειάρχες και Δημάρχους, οι οποίοι αναλαμβάνουν ένα από τα πιο σημαντικά, δύσκολα αλλά και ελπιδοφόρα έργα: να αλλάξουμε τη δομή και τη λειτουργία της χώρας μας, να αποκεντρώσουμε πραγματικά τις εξουσίες και να φέρουμε την ανάπτυξη σε κάθε περιφέρεια μέσα από τις δικές της δυνάμεις.

Ο χώρος της εκπαίδευσης δεν είναι στο επίκεντρο όσων γίνονται το τελευταίο διάστημα, την τελευταία πολύ δύσκολη χρονιά της οικονομικής κρίσης που περνάει η χώρα μας, αλλά νομίζω ότι δεν υπάρχει ούτε ένας που να μη συμφωνεί ότι το θέμα της Παιδείας βρίσκεται στον κεντρικό πυρήνα του εθνικού σχεδίου για τη χώρα.

Μπορεί στην επόμενη περίοδο να αλλάξουν σημαντικά πράγματα. Να βγούμε από την κρίση, να περάσουμε τα επόμενα 3-4 χρόνια σε αυτό που όλοι θέλουμε, δηλαδή σε μία περίοδο ανάπτυξης, αλλά αν δεν έχει αλλάξει το εκπαιδευτικό μας σύστημα, αν δεν έχουμε

κάνει τις τομές, τις απαραίτητες αλλαγές, τότε κανείς δεν μπορεί να διαβεβαιώσει ότι δεν θα ξαναβρεθούμε στην ίδια κατάσταση.

Γιατί η κρίση είναι οικονομική, κοινωνική, πολιτική, κρίση κουλτούρας και οφείλουμε να την αντιμετωπίσουμε σε όλα τα επίπεδα.

Σήμερα καλέσαμε εκπροσώπους της Περιφερειακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης -που χειρίζονται θέματα Παιδείας- γιατί πιστεύουμε ότι τώρα στην αρχή της νέας προσπάθειας, θα πρέπει να ορίσουμε το σχέδιο συνεργασίας και να εντοπίσουμε τα προβλήματα. Υπάρχουν πολλά ζητούμενα στη νέα προσπάθεια, καθώς ο «Καλλικράτης» είναι ένα καινούργιο σχέδιο που εφαρμόζεται και τίποτα δεν μπορεί να είναι εύκολο από την πρώτη στιγμή.

Συνδυάζουμε την διοικητική με την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Κάνουμε σαφές ότι η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση δεν είναι μία προσπάθεια που θα ξεκινήσει και θα υλοποιήσει μόνο το Υπουργείο Παιδείας, αλλά είναι κάτι που αφορά στο σύνολο των πολιτικών δυνάμεων της χώρας.

Στην Ελλάδα έχουμε ίσως το πλέον συγκεντρωτικό σύστημα στο χώρο της εκπαίδευσης. Όλα ξεκινούν και καταλήγουν στο Υπουργείο Παιδείας. Ο Υπουργός Παιδείας για παράδειγμα έχει ευθύνη για το τι συμβαίνει σε ένα σχολείο στο βόρειο Έβρο. Στις περισσότερες χώρες υπάρχει μια πολύ βαθιά αποκέντρωση των δομών της εκπαίδευσης. Αυτό δεν γίνεται από τη μια μέρα στην άλλη. Αυτό θέλει θεσμική, διοικητική και πολιτική προσπάθεια. Είναι, όμως, η στιγμή να κάνουμε αυτό το πρώτο μεγάλο βήμα και να δούμε τη μεταφορά αρμοδιοτήτων, η οποία δεν μπορεί να αφορά μόνο στην ανέγερση των σχολείων, αλλά πρέπει να προχωρήσει πολύ περισσότερο και για αυτό θα ήθελα να σας ενημερώσουμε για το σύνολο των αλλαγών στην εκπαιδευτική πολιτική.

Ένα όργανο της Αυτοδιοίκησης λειτουργεί σωστά, όταν γνωρίζει το σύνολο της πολιτικής και τις ανάγκες. **Πρέπει να συμφωνήσουμε ότι κεντρικό στοιχείο της πολιτικής είναι το παιδί - ο μαθητής, η μαθήτρια, ο φοιτητής, η φοιτήτρια. Αυτή είναι η προτεραιότητά μας, όλα τα άλλα, όλες οι άλλες πολιτικές, το τι θέλει το Υπουργείο, το τι θέλει ο Δήμος, το τι θέλουν οι εκπαιδευτικοί, το τι θέλουν οι γονείς, όλα εξετάζονται σε δεύτερο επίπεδο.** Πρώτο είναι πάντοτε το παιδί. Θεωρώ ότι όταν υπάρχει αυτή η γνώση, είναι πολύ πιο εύκολη και πολύ πιο ουσιαστική η συνεργασία.

Σήμερα θα ανοίξουμε όλα τα κεφάλαια και θα υπάρξει ενημέρωση σχετικά με τη συνεργασία του Υπουργείου Παιδείας με την Τοπική Αυτοδιοίκηση σε όλους τους τομείς: στη μεταρρύθμιση για το νέο σχολείο σε νηπιαγωγείο, και δημοτικό, στη μεταρρύθμιση για

το νέο λύκειο, για το νέο τεχνολογικό λύκειο, για τη νέα πολιτική για την επαγγελματική κατάρτιση και τα ΙΕΚ, για τα ΤΕΙ και τα ΑΕΙ, για τη Διά Βίου Εκπαίδευση που αφορά στο σύνολο των πολιτών.

Από το 1830 που ξεκίνησαν οι πολιτικές για την Παιδεία μέχρι σήμερα, έχουν γίνει πολλές προσπάθειες εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, από το Δημοτικό μέχρι τα Πανεπιστήμια. Η ιστορία δείχνει ότι ούτε μία δεν έφτασε μέχρι το τέλος. Αυτό μας βάζει όλους μπροστά σε μια πολύ μεγάλη ευθύνη. Δεν έχουμε περιθώρια ως πολιτεία και ως κοινωνία, να μην φέρουμε σε πέρας μία μεταρρύθμιση που δεν μπορεί να είναι αποσπασματική.

Δεν γίνεται να αλλάξουμε μόνο το τεχνικό λύκειο, μόνο τα πανεπιστήμια, μόνο το δημοτικό σχολείο. Πρέπει η μεταρρύθμιση να ξεκινάει από την αρχή μέχρι το τέλος. Να έχει μία ενιαία λογική και φιλοσοφία, να έχει συγκεκριμένους στόχους και βεβαίως να έχουμε σημαντικές συναινέσεις.

Οι Υπουργοί έρχονται και παρέρχονται. Οι κυβερνήσεις έρχονται και παρέρχονται. Όπως και οι Δήμαρχοι έρχονται και παρέρχονται. Εάν συναινέσουμε και συμφωνήσουμε ότι η πολιτική αυτή θα ακολουθηθεί -άρα θέλουμε σημαντικές συναινέσεις και με άλλα κόμματα, με άλλες πολιτικές δυνάμεις και με κοινωνικές δυνάμεις- **τότε μόνο μπορούμε να πιστέψουμε ότι πράγματι σε 10 χρόνια τα αποτελέσματα θα είναι σημαντικά.** Δεν υπάρχει κανένας τομέας πολιτικής αντίστοιχος με την Παιδεία, όπου τίποτα δεν μπορεί να έχει άμεσα αποτελέσματα. Αν υπάρχει Υπουργός Παιδείας που φαντάζεται ότι θα «δοξαστεί» με μία μεταρρύθμιση, είναι μάλλον αφελής, γιατί ό,τι γίνεται στην Παιδεία έχει αποτελέσματα -καλά ή κακά- πολλά χρόνια μετά.

Με τη μεταρρύθμιση αυτή φιλοδοξούμε να βάλουμε γερές βάσεις και να μπορέσουμε να την υλοποιήσουμε γρηγορότερα από ότι άλλες χώρες. Η Φιλανδία -που έχουμε όλοι ως παράδειγμα γιατί είναι πρώτη σε επιδόσεις σε θέματα Παιδείας στον κόσμο- ξεκίνησε την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση το 1973, όταν είχε τη μεγαλύτερη οικονομική κρίση και η ανεργία είχε φτάσει στο 17%. Τότε επέλεξαν, όχι απλά τη δημοσιονομική προσαρμογή ή την οικονομική πολιτική, αλλά την αλλαγή στην Παιδεία.

Πολύ συνοπτικά θα δώσω το συνολικό σχεδιασμό ώστε επιγραμματικά να δείτε όλο το πλαίσιο των αλλαγών.

Δημοτικό και Γυμνάσιο: Η αλλαγή ξεκινάει από τα προγράμματα σπουδών. Αυτή τη στιγμή 11 ομάδες σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και περίπου 250 εκπαιδευτικούς, οι οποίοι επελέγησαν με ανοιχτή προκήρυξη και με βάση τα προσόντα τους, οργανώνουν τα προγράμματα σπουδών. Τέρμα στο βιβλίο, στην αποστήθιση, στην παράγραφο από εδώ

μέχρι εκεί. Θα ορίζονται συγκεκριμένοι στόχοι σε κάθε τάξη τους οποίους ο δάσκαλος θα πρέπει να επιτύχει, με ευελιξία, πρωτοβουλία και με διαφορετικού είδους βοηθήματα. Αλλάζει όλη η λογική των μαθημάτων έτσι όπως τα γνωρίζαμε μέχρι σήμερα.

Επιμόρφωση εκπαιδευτικών: Ένα από τα μεγαλύτερα προγράμματα που έχουν γίνει ποτέ για τους εκπαιδευτικούς, οι οποίοι θα επιμορφωθούν στα νέα προγράμματα σπουδών, αλλά και στις νέες μεθόδους. Αλλάζει ο τρόπος διδασκαλίας του μαθήματος και δημιουργούνται ομάδες στην τάξη. Για αυτό και έχει σημασία η πολιτική για τα σχολεία να δίνει τη δυνατότητα στην τάξη και στο σχολείο να έχουν το μέγεθος εκείνο ώστε να λειτουργούν ομάδες και τα παιδιά να μπορούν να ενταχθούν, όπως συμβαίνει σε όλες, αυτή τη στιγμή, τις αναπτυγμένες, εξελιγμένες και πρωτοπόρες στην Παιδεία χώρες.

Ψηφιακό σχολείο: Τα ψηφιακά εργαλεία αλλάζουν τελείως τη δομή του μαθήματος. Όλο το υλικό και όλα τα μαθήματα είναι αυτή τη στιγμή στο διαδίκτυο με δυνατότητα ανάδρασης. Ο μαθητής για παράδειγμα μπορεί να δει το βιβλίο Φυσικής στο διαδίκτυο και να κάνει μόνος του το πείραμα που υπάρχει στο βιβλίο του.

Όλα τα μαθήματα Δημοτικού, Γυμνασίου, Λυκείου, έχουν ψηφιοποιηθεί, είναι στο διαδίκτυο και μαθητές και εκπαιδευτικοί μπορούν να λειτουργήσουν με διαφορετικό τρόπο. Ήδη ξεκίνησαν τα πιλοτικά προγράμματα σε ένα μεγάλο αριθμό δήμων όπου μπήκε ο διαδραστικός πίνακας στην τάξη.

Ψηφιακό βοήθημα: Σήμερα σε μία πολύ δύσκολη περίοδο που τα παιδιά της Β' και Γ' λυκείου έχουν ανάγκη από υποστηρικτική βοήθεια για να δώσουν εξετάσεις, δίνουμε **ατομική βοήθεια σε κάθε μαθητή μέσω ψηφιακού βοηθήματος**. Δηλαδή σήμερα ένας μαθητής που δίνει Μαθηματικά στην Γ' λυκείου, μπορεί να μπει στο διαδίκτυο στα Μαθηματικά της Γ' λυκείου, να πατήσει το μάθημα μιγαδικοί αριθμοί και να δει μία υποδειγματική διδασκαλία - δηλαδή έναν καθηγητή να διδάσκει το μάθημα- να κάνει επιπλέον ασκήσεις, να λύσει απορίες μέσα από μια υπηρεσία όπου θα στέλνει ερωτήσεις και θα παίρνει απαντήσεις μέσα σε μια εβδομάδα- να λύνει πλασματικά και υποδειγματικά διαγωνίσματα και ασκήσεις άλλων χρόνων. Το παιδί από όπου και αν βρίσκεται, από το χωριό του Βοΐου μέχρι το νησί της Ικαρίας και από το κέντρο της Αθήνας μέχρι τον Έβρο, θα έχει πρόσβαση σε αυτή την ειδική βοήθεια. Αυτό φέτος αφορά στα τρία βασικά μαθήματα των τεσσάρων κατευθύνσεων για τις Πανελλαδικές Εξετάσεις και από το Σεπτέμβριο θα γίνει για όλα τα μαθήματα.

Το Ψηφιακό Σχολείο, όμως, έχει πολύ μεγάλη σημασία να υποστηριχθεί από την Αυτοδιοίκηση. Πρέπει να σας πω ότι έχουμε παραδείγματα πριν ξεκινήσει η πολιτική του

Ψηφιακού Σχολείου, στο Πήλιο π.χ. Δημάρχου ο οποίος είχε ο ίδιος με τους δασκάλους κάνει θαύματα. Είχαν μετατρέψει τα σχολεία σε πρότυπα και μάλιστα στο Πήλιο, σε ένα βουνό, σε μια απομακρυσμένη περιοχή, Δήμαρχος και δάσκαλοι άλλαξαν την εικόνα των σχολείων.

Επαγγελματικός προσανατολισμός: Νέος τρόπος υποστήριξης των παιδιών σε όλες τις ηλικίες. Να αρχίσουν από μικρή ηλικία να μπορούν να ανιχνεύουν μέσα από παιχνίδια τις κλίσεις τους και το που θέλουν να πάνε.

Έχει, επίσης, μεγάλη σημασία να δούμε ξανά την αξία της τεχνικής εκπαίδευσης. Ο μέσος όρος των μαθητών στην Ευρώπη είναι 50% στα τεχνικά λύκεια, 50% στα γενικά λύκεια. Στη Γερμανία είναι 70-30, με 70% στα τεχνικά. Στην Ελβετία είναι 75% στα τεχνικά, 25% στα γενικά. Τα τεχνικά σχολεία, τα τεχνολογικά λύκεια - όπως θέλουμε να τα ονομάσουμε - είναι κατ' εξοχήν ένας χώρος γενικής Παιδείας, που όμως δίνει επαγγελματικά δικαιώματα. Αυτό σημαίνει ότι οι μαθητές μετά μπορούν να βρουν δουλειά. Ο επαγγελματικός προσανατολισμός των παιδιών είναι από τα πιο σημαντικά ζητήματα και βέβαια συνδέεται με τις περιφέρειες. Η κάθε περιφέρεια έχει το δικό της αναπτυξιακό τοπίο. Αυτό πρέπει να συνδεθεί με τις επιλογές που θα γίνουν σε κάθε περιοχή.

Όταν ήμουν Νομάρχης στην Καστοριά είχα επισκεφθεί αρκετά σχολεία για να πείσω τους τότε μαθητές Γυμνασίου να πάνε σε συγκεκριμένο Τεχνολογικό Λύκειο του Πειραιά όπου υπήρχε ειδικότητα συντηρητών εικόνων. Είχαμε βρει τρόπο να φιλοξενηθούν τα παιδιά με την Εκκλησία του Πειραιά ώστε να παρακολουθήσουν τα μαθήματα συντήρησης εικόνων που είχε ανάγκη η πόλη και δεν είχε ούτε έναν συντηρητή. Αυτά τα παιδιά έχουν σήμερα όλα δουλειά.

Γενικό Λύκειο: Αλλάζει όλη η λογική του σχολείου. Δεν ετοιμάζουμε απλά τα παιδιά για τις εξετάσεις. Έχουμε μικρό αριθμό βασικών μαθημάτων. Στα υπόλοιπα μαθήματα θα γίνονται κοινές εργασίες οι οποίες θα αξιολογούνται. Αλλάζει η λογική με την οποία αξιολογούνται οι μαθητές. Οι εξετάσεις θα γίνονται πια σε εθνικό επίπεδο, σε μικρό αριθμό μαθημάτων, με πολύ διαφορετική ύλη και με στάθμιση από τις Σχολές.

Θεωρώ λυτόν πολύ σημαντικό να υπάρξει πλήρης ενημέρωση για τις αλλαγές που γίνονται στην εκπαίδευση. Το επόμενο διάστημα μέχρι το 2020 υπολογίζουμε 370.000 θέσεις εργασίας που θα αφορούν τεχνικά επαγγέλματα.

Ανώτατη Εκπαίδευση: Το θέμα της μεταρρύθμισης σε Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Ιδρύματα αφορά και το μοντέλο διοίκησης και τις σπουδές, δηλαδή μια ουσιαστική αλλαγή στον τρόπο που λειτουργούν. Θέλουμε σπουδές με αξία.

Τα περιφερειακά Πανεπιστήμια είναι μία κεντρική επιλογή της χώρας για την εκπαίδευση, την ανάπτυξη των επιμέρους αντικειμένων, την ακαδημαϊκή διδασκαλία, την έρευνα, την ανάπτυξη επιστημόνων και για την ανάπτυξη των περιοχών. Η λειτουργία τους είναι ένα κεντρικό στοιχείο της αλλαγής και είναι σημαντικό να μην αντιμετωπίζουμε με τον ίδιο τρόπο ομοιομορφα, το σύνολο των Ανωτάτων Ιδρυμάτων. Άλλο είναι το Πανεπιστήμιο του Αιγαίου, άλλο είναι το Καποδιστριακό, άλλο είναι το Πανεπιστήμιο των Ιωαννίνων ή της Δυτικής Μακεδονίας και άλλο Τεχνολογικό Ίδρυμα της Πελοποννήσου και άλλο των Ιονίων. Επομένως δίνουμε τη δυνατότητα μέσα από αυτή την πολυτυπία, να μπορούν τα Πανεπιστήμια να έχουν τη δική τους προσωπικότητα και να ανταποκρίνονται στις δικές τους ανάγκες.

Οι ενότητες που θα συζητηθούν είναι οι εξής:

Η πρώτη ενότητα αφορά στο «**τι σχολεία θέλουμε**» και ποιος είναι ο σχολικός χάρτης για το 2011.

Η δεύτερη αφορά στο θέμα της μεταφοράς των μαθητών, που είναι από μόνο του ένα πολύ μεγάλο ζήτημα.

Η τρίτη σχετίζεται με τη θεσμική συνεργασία, τη λειτουργία των Σχολικών Επιτροπών, το θέμα των Σχολικών Συμβουλίων, αλλά και λειτουργικά ζητήματα, όπως το θέμα του καθαρισμού των σχολείων, των υπηρεσιών φύλαξης.

Η τέταρτη ενότητα είναι τα προγράμματα και οι τομείς στους οποίους υπάρχει συνεργασία ή πρέπει να υπάρχει συνεργασία. Ενδεικτικά αναφέρω το Ψηφιακό Σχολείο. Το πρόγραμμα του σχολείου ορίζεται από το Υπουργείο Παιδείας αλλά κάθε περιφέρεια θα έχει τη δυνατότητα να βάλει μέσα στο εθνικό πρόγραμμα στοιχεία που την αφορούν και που πρέπει να ξέρουν οι μαθητές.

Αριστείας και Καινοτομίας: Έχουμε μια εθνική πολιτική για τη βράβευση της αριστείας και της καινοτομίας στους εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας και Ανώτατης Εκπαίδευσης . Αυτό πρέπει να γίνει και σε περιφερειακό επίπεδο.

Πολιτισμός: Θα ανακοινώσουμε ένα πρόγραμμα συνεργασίας με Δήμους για θεατρική αγωγή, για πολιτιστικά γεγονότα που θα είναι μέσα στα σχολεία.

Κυκλοφοριακή Αγωγή : Ένα τεράστιο ζήτημα γιατί έχουμε κάθε χρόνο χιλιάδες νεκρούς στη χώρα μας.

Διατροφή: Πώς τα τοπικά προϊόντα συνδέονται με τα κυκλικά και την τοπική οικονομία.

Σχολικές εκδρομές: Με κεντρικό σύνθημα το «Μένουμε Ελλάδα» και πώς για αυτόν το σκοπό μπορούν να συνεργαστούν οι περιφέρειες, αλλά και οι Δήμοι.

Περιβαλλοντική εκπαίδευση :Τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και πώς αυτά θα γίνουν πηγές μόρφωσης, περιβαλλοντικής συνείδησης και ανταλλαγών μεταξύ των περιφερειών.

Όλη αυτή η προσπάθεια, όλη αυτή η μεταρρύθμιση γίνεται σε μια πολύ δύσκολη περίοδο για τη χώρα μας. Και είναι σίγουρο ότι δεν είναι πάντα εύκολο να κάνεις μεταρρύθμιση όταν υπάρχουν τεράστια οικονομικά προβλήματα. Γιατί εκτός από μεταρρύθμιση, την ίδια στιγμή να υπάρξει μια ορθολογική διαχείριση των υποδομών, των δεδομένων που έχουμε σε κάθε χώρο, ώστε να πετύχουμε την καλύτερη χρήση τους, να έχουμε τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα σε συνεργασία με τους πρωταγωνιστές της εκπαίδευσης που είναι οι εκπαιδευτικοί. Οι 180.000 εκπαιδευτικοί της χώρας, οι οποίοι όπως ιστορικά αποδεικνύεται ήταν παρόντες με δημιουργικό τρόπο και με περίσσειμα ψυχής για τους μαθητές τους. **Είναι οι εκπαιδευτικοί που δεν αφήνουν ποτέ την τάξη.** Είναι οι δάσκαλοι και οι καθηγητές, που βάζουν πάνω από όλα τους μαθητές τους. Είναι οι άνθρωποι που είναι δίπλα στη μεταρρύθμιση, που γίνεται και με τις δικές τους δημιουργικές προτάσεις.

Ξεκινάω από την πρώτη ενότητα, τι σχολεία θέλουμε. Έχει γίνει μεγάλη συζήτηση το τελευταίο διάστημα για το θέμα των συνενώσεων. Υπάρχει μια φιλολογία και είναι πάρα πολύ εύκολη. Γιατί γίνονται; «Για το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο», είναι η απάντηση. Δεν υπάρχει καμία αναφορά στο μνημόνιο σε οτιδήποτε που να αφορά συνενώσεις ή επιλογές για θέματα σχολείων ή Πανεπιστημίων. Απολύτως καμία. Αν υπήρχε θα είχε δημοσιευτεί. Δεν έχουμε καμία δέσμευση. Είναι ένας χώρος στον οποίο και η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορεί να παρέμβει, αλλά και το συγκεκριμένο μνημόνιο δεν έχει καμία παρέμβαση, γιατί δεν είναι οικονομικό θέμα.

Είναι πραγματικά έξω από κάθε ρεαλιστική ανάλυση το να προκύψει οικονομικό όφελος από τη συνένωση σχολείων ή Πανεπιστημίων. Θα κάνω σαφές από την αρχή, ότι οι συνενώσεις γίνονται με βάση ένα υπάρχον θεσμικό πλαίσιο, της δεκαετίας του '80 το οποίο επικαιροποιήθηκε το 2006. Είναι κάτι που γίνεται κάθε χρόνο, πότε σε μικρότερη και πότε σε μεγαλύτερη κλίμακα. Γίνεται για παιδαγωγικούς λόγους και έχει στο κέντρο τους μαθητές. Δεν έχει στο κέντρο του, ούτε τη λειτουργία ενός σχολείου, ούτε τη λειτουργία

μιας πόλης, ούτε επιλογές διαδικαστικών και διοικητικών θεμάτων, που αφορούν στην εκπαίδευση και το Υπουργείο.

Βεβαίως όλα αυτά θα ληφθούν υπόψη. **Το κεντρικό στοιχείο όμως είναι το παιδαγωγικό.** Η εφαρμογή του Νέου Σχολείου έχει νέες παιδαγωγικές μεθόδους. Υπάρχει ανάγκη ομαδικής λειτουργίας της τάξης. Είναι η λεγόμενη «ομαδο-συνεργατική διδασκαλία». Είναι ο τρόπος που τα παιδιά πρέπει να κοινωνικοποιούνται και να λειτουργούν σε σύνολο.

Θέλουμε να υπάρξουν νέες δυνατότητες για τα παιδιά. Όπως αυτές που εφαρμόσαμε φέτος στα 800 ολοήμερα σχολεία για παράδειγμα στα Αγγλικά. Σας υπενθυμίζω ότι στα 800 σχολεία μπήκαν τα Αγγλικά και η Πληροφορική ως παιχνίδι από την Α' Δημοτικού, ώστε να έχουν τη δυνατότητα τα παιδιά με το νέο πρόγραμμα στη Γ' Γυμνασίου να παίρνουν το κρατικό πιστοποιητικό από το δημόσιο σχολείο.

Θέλουμε κάθε τάξη να έχει το δάσκαλό της. Είναι αλλιώς τα παιδιά στην Α' Δημοτικού να έχουν το δάσκαλό τους, στη Β', στην Γ' και αλλιώς να είναι ένας δάσκαλος για έξι τάξεις, ή ένα δάσκαλος για τρεις τάξεις. Τα αποτελέσματα για τα ίδια τα παιδιά είναι σαφώς διαφορετικά.

Θέλουμε να επεκτείνουμε το ολοήμερο σχολείο, να γίνει πιο σωστή εκπαιδευτική αξιοποίηση των δασκάλων και καθηγητών. Όταν τα Γυμνάσια έχουν πλήρες προσωπικό (Πληροφορική, ξένες γλώσσες, εικαστικά κ.α.) τότε υπάρχει η δυνατότητα καλύτερης λειτουργίας των ίδιων των εκπαιδευτικών αντί να τρέχουν από σχολείο σε σχολείο και να μην ξέρουν αν υπάγονται στον έναν Διευθυντή ή στον άλλον ή αν ανήκουν στο ένα πρόγραμμα ή στο άλλο.

Θέλουμε χωριστά τα παιδιά του Δημοτικού, του Γυμνασίου και του Λυκείου. Θέλουμε πλήρη, σωστή αξιοποίηση όλων των υποδομών σε εργαστήρια και αίθουσες πληροφορικής. Υπάρχουν για παράδειγμα σε ένα κτήριο δύο σχολεία, τα οποία έχουν τέσσερα εργαστήρια πληροφορικής, τέσσερα εργαστήρια φυσικής και χημείας, τα οποία δεν χρησιμοποιούνται βεβαίως, ενώ δίπλα μπορεί να υπάρχει σχολείο που δεν έχει κανένα.

Έχουμε θέσει ως στόχο -και ήδη έχει αντιμετωπιστεί με τη συνένωση των σχολείων στο λεκανοπέδιο- το θέμα της διπλοβάρδιας. Υπάρχουν πολλά και συγκεκριμένα παραδείγματα και για αυτό η κάθε περιοχή, το κάθε σχολείο, ο κάθε Δήμος έχει την ιδιαιτερότητά του, αλλά βεβαίως υπάρχουν ορισμένες γενικές αρχές.

Ποιο είναι το ιδανικό μέγεθος;

Το ιδανικό μέγεθος για τα μεγάλα αστικά κέντρα, για το Δημοτικό, είναι το 12θέσιο Δημοτικό, ώστε να μπορούμε να έχουμε το σύνολο των δράσεων που απαιτούνται με τη

μεγαλύτερη δυνατή άνεση για τους εκπαιδευτικούς. Για την περιφέρεια το ιδανικό σχολείο είναι το 6θέσιο.

Για τα Γυμνάσια και τα Λύκεια το ιδανικό μέγεθος για τις μεγάλες πόλεις είναι τα 12 με 15 τμήματα. **Βεβαίως ο αριθμός των μαθητών ανά τμήμα δεν αλλάζει πουθενά.** Δεν υπάρχει καμία περίπτωση να στοιβαχθούν μαθητές σε τμήματα. Δεν υπάρχει λόγος σε μια μεγάλη πόλη όπως είναι η Αθήνα ή η Θεσσαλονίκη να υπάρχουν δύο σχολεία σε ένα κτήριο με μέσον όρο μαθητών 12 και 13. Γιατί αυτό λειτουργεί σε βάρος και του σχολείου και πολλές φορές και των μαθητών.

Γιατί φέτος ο νέος σχολικός χάρτης;

Γιατί από φέτος προχωρά η εφαρμογή του Νέου Σχολείου. Επομένως είναι πολύ σημαντικό να έχουμε όσο το δυνατόν περισσότερα σχολεία που θα μπορούν να εφαρμόσουν τα νέα προγράμματα. Γιατί φέτος είναι η πρώτη χρονιά που έχουμε την εφαρμογή του «Καλλικράτη», σε συνδυασμό με τα νέα δεδομένα της διοικητικής μεταρρύθμισης.

Γιατί φέτος λήγει η θητεία των Διευθυντών των Σχολείων, η κανονική τους θητεία -θυμίζω ότι δεν έγιναν αλλαγές στους Διευθυντές επειδή άλλαξε η Κυβέρνηση. Θα γίνει η αξιολόγηση των Διευθυντών, ώστε να ξεκινήσουμε από το Σεπτέμβρη με νέο Διευθυντή σε κάθε σχολείο.

Τι διαδικασία ακολουθήσαμε; Όπως είπα υπάρχει θεσμικό πλαίσιο. Είναι ο ν.1566 από τη δεκαετία του '80. Επικαιροποιήθηκε το 2006 με παιδαγωγικά κριτήρια.

Δεν υπήρχε τότε ούτε Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, ούτε τέτοια ζητήματα τα οποία τόσο εύκολα και για εύκολη κατανάλωση βάζουμε στο τραπέζι. Οι συνενώσεις συζητούνται από τη δεκαετία του '80 και βεβαίως υπάρχουν μελέτες και έρευνες που δείχνουν ποια είναι τα αποτελέσματα για τα παιδιά των μονοθέσιων σχολείων. Τι σημαίνει μονοθέσιο σχολείο, που ένας δάσκαλος έχει έξι τάξεις; Τι σημαίνει διθέσιο σχολείο που δύο δάσκαλοι έχουν έξι τάξεις και παιδιά Α' και ΣΤ' Δημοτικού πάνε μαζί, που δεν έχουν διάλειμμα, που δεν έχουν δυνατότητα κοινωνικών δραστηριοτήτων.

Τα αποτελέσματα -βεβαίως το ξέρουν και τα συνέδρια των εκπαιδευτικών ομοσπονδιών- είναι πολύ σοβαρά για τα παιδιά. **Όλοι μας έχουμε ευθύνη απέναντι στα παιδιά όχι απέναντι στους ψηφοφόρους μας, γιατί τα παιδιά είναι το μέλλον.**

Έχουμε ένα συγκεκριμένο θεσμικό πλαίσιο. Εδώ υπάρχουν πάντα οι παράμετροι που πρέπει να λάβει κανείς υπόψη. Άλλο είναι το νησί, άλλο είναι το ορεινό χωριό. Υπάρχουν παντού αντικειμενικές συνθήκες, οι οποίες πρέπει να εξεταστούν. Δεν υπάρχει προκρούστια κλίνη. Προηγήθηκε οργανωμένη υπηρεσιακή καταγραφή σε κάθε περιοχή,

Δήμο, γειτονιά. Πόσα παιδιά έχει το κάθε σχολείο, πόσους Διευθυντές, πόσες θέσεις, τι γίνεται δίπλα, ώστε να γίνουν προτάσεις που να μη δημιουργούν προβλήματα στα παιδιά. Αυτή η πραγματική αποτύπωση, δεν αφορά μόνο το Υπουργείο, αλλά και τους ίδιους τους Δήμους. Είναι ήδη έτοιμη η καρτέλα του κάθε σχολείου. Μέσω της καρτέλας του σχολείου η κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου και ο Δήμος θα μπορεί να μπορούν ανά πάσα στιγμή να βλέπει την κατάσταση του κάθε σχολείου, τον αριθμό των μαθητών, τον αριθμό των εκπαιδευτικών, τα τμήματα που λειτουργούν, τις ώρες. Θα έχουμε μια πλήρη εικόνα για κάθε σχολείο.

Ζητήσαμε από τους Διευθυντές να έρθουν σε επαφή με τις Δημοτικές Αρχές. Υπάρχουν Περιφερειακά και Δημοτικά Συμβούλια, που κάλεσαν τον Περιφερειακό Διευθυντή και τον Διευθυντή εκπαίδευσης και έγινε συζήτηση. Θέλω να πιστεύω ότι όλοι οι Διευθυντές λειτούργησαν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Και αν υπάρχουν προβλήματα είμαστε εδώ, να τα συζητήσουμε με τους Δήμους, ώστε να έχουμε τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα. Εγκαινιάσαμε μια μορφή διαβούλευσης που δεν έχει προηγούμενο. Κάθε χρόνο το Υπουργείο βγάζει μια εγκύκλιο, με βάση το νόμο. Φέτος η εγκύκλιος αυτή βγήκε στο διαδίκτυο για να ακούσουμε και προτάσεις ώστε να τις λάβουμε υπόψη μας. Προέκυψαν από όλη την καταγραφή, αλλά και από τη διαβούλευση, ενδιαφέροντα στοιχεία. Θα σας πω ορισμένα παραδείγματα.

Είναι δυνατό να λειτουργούν τρία ανεξάρτητα Γυμνάσια σε μια ακτίνα 20 χιλιομέτρων, με μέσο όρο 18 μαθητές το καθένα;

Είναι δυνατό να στεγάζονται δύο σχολεία, με λιγότερους από 100 μαθητές το καθένα, με χωριστές διευθύνσεις και να λειτουργούν πρωί και απόγευμα; Είναι δυνατό να συστεγάζονται Δημοτικό και Γυμνάσιο;

Είναι δυνατόν να έχουν ιδρυθεί ειδικά σχολεία στα χαρτιά και να μην λειτουργούν στην πράξη;

Για όλα αυτά δεν μας φταίει το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Και δεν χρειαζόμαστε κανέναν, από πουθενά, να μας πει πώς πρέπει να οργανώσουμε σωστά την εκπαίδευση στη χώρα μας και πώς πρέπει να το κάνουμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, γνωρίζοντας ότι έχουμε ουσιαστικά και οικονομικά προβλήματα.

Εμείς οι ίδιοι θα πούμε ποια είναι η σωστή λειτουργία των σχολείων. Πώς θα μάθουν τα παιδιά μας καλύτερα γράμματα. Πώς τα χρήματα του Έλληνα φορολογούμενου θα πιάνουν τόπο. Πώς ο εκπαιδευτικός θα λειτουργεί στις καλύτερες δυνατές συνθήκες και με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Επιτέλους χρειάζεται από όλους μας θάρρος. Είναι δυνατόν για οποιαδήποτε κινητοποίηση, να αποφασίζουν συνδικαλιστές ή Δήμαρχοι ή γονείς ή ενώσεις γονέων να κλείσουν τα σχολεία για να διαμαρτυρηθούν; Δηλαδή να στερήσουν το μάθημα από τα παιδιά; Είναι δυνατόν ως κοινωνία να αποδεχόμαστε λογικές, που βάζουν τη μάθηση των παιδιών ως στοιχείο εκβιασμού;

Απέναντι σε ποιον; Απέναντι στην πολιτεία ή απέναντι στα ίδια τα παιδιά; Να διαμαρτυρηθούμε στον Υπουργό, στην πολιτική και υπηρεσιακή ηγεσία - αλλά να μην κλείνουμε τα σχολεία. Δεν είναι δυνατό. Είδαμε τις τελευταίες είκοσι μέρες, σε όλη την Ελλάδα, να παίρνουν τα παιδιά από το μάθημα και να τα βγάζουν στους δρόμους ή Δημοτικά Συμβούλια να κλείνουν σχολεία.

Με συγχωρείτε, αλλά έχουμε όλοι μας ευθύνη. Πώς θα αναπληρωθεί το μάθημα που δεν θα κάνει αυτό το παιδί; Για αυτό και έχω ζητήσει από τους Περιφερειακούς Διευθυντές, να υπάρξουν προτάσεις, για αναπλήρωση των μαθημάτων, για κάθε αιτία που τα παιδιά δεν κάνουν μάθημα, για άλλους λόγους, εκτός από αυτούς που ορίζονται από τις επίσημες αργίες.

Κυρίες και κύριοι, προχωράμε στο θέμα του κόστους μεταφορών. Οι μεταφορές είναι ένα τεράστιο θέμα που αφορά στο σύνολο των Δήμων.

Επειδή οι μεταφορές των μαθητών περνάει τώρα στην ευθύνη των Δημάρχων, θα παρακαλούσα να δείτε και να ελέγξετε κι εσείς - από εκεί να ξεκινήσουμε, τα στοιχεία των τελευταίων χρόνων. Το 2004 η μεταφορά ήταν γύρω στα 105 εκατομμύρια. Το 2009 ήταν 260 εκατομμύρια! Υπάρχουν περιοχές και νομοί όπου είχαμε κάθε χρόνο από 30% – 40% έως και 60% αύξηση των μεταφορών.

Αναθέσαμε από πέρυσι μια μελέτη στο Ινστιτούτο Μεταφορών του Ερευνητικού Κέντρου της Θεσσαλονίκης για την αντιμετώπιση των συνδυασμένων μεταφορών, ώστε από το Σεπτέμβριο να υπάρξει η καλύτερη δυνατή διαχείριση.

Μέχρι το Σεπτέμβριο θα υπάρξει αντιμετώπιση για να μπορέσει να «βγει» αυτός ο χρόνος. Γιατί είναι αδύνατο οι Δήμαρχοι να αντιμετωπίσουν τώρα, με τα προβλήματα που έχουν μέχρι τον Ιούνιο το θέμα. Βεβαίως θα υπάρξει επικοινωνία για την αντιμετώπιση των χρεών που είναι πολλά. Επειδή δεν υπήρχε σχεδιασμός και έγινε με τον τρόπο που έγινε σε πολλές περιοχές, φύγαμε από κάθε λογική. Άλλος ο προϋπολογισμός που έβαζε το Υπουργείο με προτάσεις των νομαρχιών και άλλα αυτά που προέκυπταν στο τέλος της χρονιάς, με τεράστιες αποκλίσεις.

Έρχομαι στο θέμα της συνεργασίας. Υπάρχει η Υπουργική Απόφαση του Υπουργείου Εσωτερικών για τις σχολικές επιτροπές. Οι σχολικές επιτροπές θα λειτουργήσουν με τη συνεργασία των σχολείων, των Δήμων και των εκπαιδευτικών. Χρειάζεται, με το που θα συσταθεί η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ), να υπάρξει μια διαρκής επιτροπή του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Παιδείας και της ΚΕΔΕ, ώστε όλα αυτά να μπου σε σειρά..

Κυρίες και κύριοι.

Έχουμε έναν πολύ δύσκολο αγώνα γιατί όλες αυτές οι αλλαγές γίνονται σε μια περίοδο με τεράστια οικονομικά προβλήματα.

Όμως, πιστεύω βαθιά ότι όλοι έχουμε έναν κοινό στόχο και αυτός ο στόχος δεν είναι απλά να σώσουμε την Ελλάδα. **Είναι να αναγεννήσουμε την Ελλάδα.**

Τελειώνω με μια φράση του Ελύτη με την οποία έκλεισε την ομιλία του όταν πήρε το Νόμπελ: «Η μοίρα μας, όχι η διάσωση, αλλά η αναγέννηση της Ελλάδας, είναι στα χέρια μας». **Για αυτό πρέπει να προετοιμάσουμε το μέλλον, δηλαδή τα παιδιά μας.**